

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและสภาพการผลิตเพื่อประเมินศักยภาพการให้ผลผลิต

ปาล์มน้ำมันที่ปลูกในจังหวัดตามแนวแม่น้ำโขงของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Analysis of Environment and Production Status of Oil Palm for Evaluation of Yield
Gained in the Growing Area of the Northeast along Mae Khong River

นฤทัย วรสถิตย์^{1/} สุกิจ รัตนศรีวงษ์^{2/} สุรกิติ ศรีกุล^{3/} พสุ สุกุลอารีวัฒนา^{1/} และ โสภิตา สมคิด^{2/}

Naruatai Worasatit Sukit Rattanasriwong Surakitti Srikul Pasu Sakulareewattana
and Sopita Somkid

บทคัดย่อ

สำรวจและประเมินสภาพพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมันในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในจังหวัดตามแนวแม่น้ำโขงซึ่งอยู่ในโซนที่มีปริมาณน้ำฝนมากกว่าบริเวณอื่น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นแผนที่นำทางเบื้องต้นเพื่อประกอบการตัดสินใจของเกษตรกรที่ต้องการปลูกปาล์มน้ำมัน ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงให้กับเกษตรกรในพื้นที่ การศึกษาใช้วิธีการประเมินศักยภาพที่ดินเพื่อการผลิตปาล์มน้ำมัน ที่เรียกว่า “การประเมินศักยภาพที่ดินด้วยหลายปัจจัยในระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์” อาศัยปัจจัยที่จำเป็นต่อการผลิตปาล์มน้ำมันระดับขีดจำกัดต่อการผลิต และผลของปัจจัยต่อผลผลิตจริงในพื้นที่ปลูกเดิมในภาคใต้ มีการคำนวณให้น้ำหนักปัจจัยที่จำเป็นต่อการผลิตพืช แบบเอเอชพี (AHP : Analytical Hierarchical Processing) และใช้วิธีการเปรียบเทียบแบบแพ้วส์ (Pairwise Comparison Method) เพื่อคำนวณหาน้ำหนักของแต่ละปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตปาล์มน้ำมัน เพื่อสร้างรูปแบบจำลองแบ่งชั้นศักยภาพที่ดินต่อการผลิตปาล์มน้ำมันในสภาพอาศัยน้ำฝนในลักษณะพยากรณ์ผลผลิตด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ ผลการดำเนินงานทำให้สามารถแบ่งพื้นที่ของแต่ละจังหวัดที่ศึกษาออกเป็น ๓ โซน ได้แก่ โซน ๑ : พื้นที่มีศักยภาพต่อการผลิต มีศักยภาพในการให้ผลผลิตได้ ไม่ต่ำกว่า ๒.๕ ตัน/ไร่/ปี โซน ๒ : พื้นที่มีศักยภาพปานกลาง มีศักยภาพในการให้ผลผลิตได้ ต่ำกว่า ๒.๕ ตัน/ไร่/ปี และพื้นที่ไม่แนะนำให้ปลูก และจากการสำรวจพื้นที่จริงพบว่าการเจริญเติบโตของปาล์มน้ำมันสอดคล้องกับการแบ่งโซนพื้นที่ กล่าวคือ ปาล์มน้ำมันในโซนพื้นที่เหมาะสมมีการเจริญเติบโตดี ขณะที่ในโซนไม่เหมาะสมปาล์มน้ำมันมีการเจริญเติบโตช้า หรือแสดงอาการขาดธาตุอาหาร